

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань гуманітарної та інформаційної політики

01008, м. Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-24-36, факс: 255-39-64

№ 04-14/12-631 (264237)

"28" грудня 2019 р.

ГАПЄСВІЙ О. В.

Шановна Оксано Вікторівно!

Вашу електронну петицію, яка не набрала відповідної кількості голосів, передано на розгляд до Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики.

Дякуємо Вам за висловлену позицію стосовно державної мовної політики.

Інформуємо Вас про те, що відповідно до статті 10 Конституції України «державною мовою в Україні є українська мова. Держава забезпечує всебічний розвиток і функціонування української мови в усіх сферах суспільного життя на всій території України. В Україні гарантується вільний розвиток, використання і захист російської, інших мов національних меншин України».

Рамкова конвенція Ради Європи про захист національних меншин від 1 лютого 1995 року, ратифікована Україною, зобов'язує держави створити у себе необхідні умови для того, щоб особи, які належать до національних меншин, мали можливість зберігати свою мову (частина перша статті 5 Конвенції).

Конституційний Суд України у рішенні у справі за конституційним поданням 51 народного депутата України про офіційне тлумачення положень статті 10 Конституції України щодо застосування державної мови органами державної влади, органами місцевого самоврядування та використання її у навчальному процесі в навчальних закладах України (справа про застосування української мови) від 14 грудня 1999 року № 10-рп/99 у п. 2 резолютивної частини рішення зазначив, що, виходячи з положень статті 10 Конституції України та законів України щодо гарантування застосування мов в Україні, в тому числі у навчальному процесі, мовою навчання в дошкільних, загальних середніх, професійно-технічних та вищих державних і комунальних навчальних закладах України є українська мова. У державних і комунальних навчальних закладах поряд з державною мовою, відповідно до положень Конституції України, зокрема, частини п'ятої статті 53 та законів України, в навчальному процесі можуть застосовуватися та вивчатися мови національних меншин.

У Європейській хартії регіональних мов або мов меншин від 5 листопада 1992 року (ратифіковано Законом № 802-IV від 15 травня 2003 року) з одного боку зазначається, що «право на використання регіональної мови або мови меншини у приватному та суспільному житті є невід'ємним правом відповідно до принципів, проголошених у Міжнародному пакті Організації Об'єднаних Націй про громадянські і політичні права, та відповідно до духу Конвенції Ради Європи про захист прав і основних свобод людини», з іншого – «охорона і розвиток регіональних мов або мов меншин не повинні зашкоджувати офіційним мовам і необхідності вивчати їх» (преамбула Хартії).

З 16 липня 2019 року набрав чинності Закон України «Про забезпечення функціонування української мови як державної». Його стаття 21 «Державна мова у сфері освіти» визначає, що «особам, які належать до національних меншин України, гарантується право на навчання в комунальних закладах освіти для здобуття дошкільної та початкової освіти, поряд із державною мовою, мовою відповідної національної меншини України» (абзац третій частини першої цієї статті). Стаття 21 цього Закону повністю відповідає статті 7 Закону України «Про освіту».

З огляду на важливість виконання Україною взятих на себе міжнародних зобов'язань у сфері застосування мов, а також виконання конституційних приписів щодо гарантування вільного розвитку, використання і захисту мов корінних народів і національних меншин України, Кабінет Міністрів України працює над законопроектом щодо порядку реалізації прав корінних народів, національних меншин. Після його подання до Верховної Ради України, що передбачено абзацом другим пункту 3 частини восьмої Прикінцевих та Перехідних положень Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної», Верховна Рада України розгляне його в установленому порядку.

З повагою
Голова Комітету

Олександр ТКАЧЕНКО